

כהנים משלג / עפיף שליוט

האוניה הגיעה לנמל חיפה, עגנה בשלווה שהכניעה את גלי הים המשתברים, ונחה במקומה בדממה קטלנית. מבטיהם של הממתינים על היבשה פנו אל עבר אוניה זו המגיעה מרחוק, מעבר לימים. הם הביטו אל לא כלום, ההמתנה התארכה... הם התיישבו, פיהקו, נעמדו, הלכו, חזרו, ישנו, התעוררו, רצו, רעבו, אכלו, צמאו, שתו... ודבר לא יצא.

"אנו רעבים", צעקו הממתינים. הם הביטו האחד בשני, בחנו אלה את פני אלה, חשו לאות ושעמום, מבטי הציפייה הפכו אומללים ונואשים, מבוכה אופפת את המקום מקצה אל קצה. מדוע כל השתיקה הזאת? מדוע הדממה הזאת? ולמי ממתינים, בעצם?

התהיות חגות בחלל של מקום חשוך זה, הממתינים נעים בקהות חושים, נעים ללא מטרה, ללא משמעות, ללא חיים. עץ נישא, צילו רחב, מרקד ימינה ושמאלה עם משבי הרוח המנסים להניע את הקיפאון. המבטים החלו פונים אל עבר העץ, הממתינים מתבוננים בו, ברק החל קורן לראשונה מעיניהם, ודומה היה שהתקווה לגאולה מהתקיעות הזו התרכזה כולה בעץ הזה, רק משום שהוא מתנועע.

תושבי השכונה הקיצו בבוקר יום המחרת לקול צעקת אישה, שצעקתה הפכה ליללה קורעת לב. הכל רצו אל עבר מקור הקול, מי מתוך בהלה, מי מתוך שמחה ומי מתוך סקרנות. הביטו אלה אל אלה בשמחה, משהו מתרחש כאן עכשיו, במקום העוזב הזה, סוף סוף אירע דבר מה בשכונה הזאת, שתושביה לא ידעו מה פירושה של התרחשות, מהי הפתעה, תדהמה... בשכונה זו לא ידעו מעולם דבר מלבד חדגוניות ממיתה.

כשהגיעו אנשי השכונה למקום, מצאו את העץ שהתנועע מעלה עשן, ובמעמקיו בוערות להבות. האנשים ניצבו לצד העץ כאילו סומרו למקומם, חמורי סבר וללא יכולת תנועה. איש מהם לא זע כדי לכבות את השריפה, אף על פי שהים נמצא במרחק של כמה צעדים בלבד מהעץ.

אם עאטף הצולעת נעה אל עבר ההתקהלות, נעה לאיטה בהביטה בעיניהם הנעוצות בטמטום בחזיון העץ הנשרף... היא לא יכלה לשאת זאת, היא צעקה בכל כוחה: "מה איתכם, וזו, תעשו משהו, העץ היה הדבר היחיד שזו"ן... אולם צעקתה לא הניעה איש מהעומדים.

אנשי השכונה גמעו את טיפות התבוסה וישבו למקומם, והחלו מביטים אל האניה, שמא, אולי, יתרחש דבר מה. הם מתבוננים ללא לאות, הם אינם מואסים בהמתנה אף על פי שאינם יודעים למי הם ממתינים ומדוע הם ממתינים ועד מתי.

לבסוף, לאחר המתנה ארוכה, נשלח סולם החוצה מתוך האניה. המבטים פנו אל עבר סולם האוניה, הנה הוא נע אל עבר היבשה. העיניים מבקשות אחר עצם בתנועה... אחר דבר מה שיצא מתוך האוניה הזאת. הגופים נדרכים לקראת התרחשות, לקראת משהו שאולי ישנה את זרם החיים בשכונה זו הדמומה ונטולת התנועה.

גופים נטולי חיים, אך גופים החולמים שהחיים ישובו למלא אותם כבעבר. אולי האוניה הזאת תשיב לתושבי השכונה את החיים, אולי המושיע יצא מתוך האוניה הבאה מרחוק, מעבר לימים.

מתוך האוניה נשמעים קולות צעדים, הנשימות נעצרו כדי שהאוזניים תשמענה היטב והעיניים תעקבנה אחר המתרחש. הסולם החל רועד, ונגלה זוג הרגליים הראשון, של אדם שהחל יוצא מתוך האוניה. הוא היה עטוי מעיל שחור ונשא בידו מזוודה. בעקבותיו יצא אדם נוסף שנשא אף הוא מזוודה, אולם הוא לבש בגד חום. אחריו בא אדם נוסף. האנשים שמחו... למה? אינני יודע. חלקם מחאו כפיים, הפעמונים צילצלו

מנגינה של שמחה וברכה לכהנים המגיעים מרחוק, מעבר לימים. האנשים חגגו, רקדו, שרו, זינקו אל על ורגליהם שפגשו בקרקע בחוזקה הפיקו צלילים קצובים ויפים. הייתה זו שמחת ניצחון, נראה היה כאילו כל בעיותיהם נפתרו עכשיו, ברגע זה. נגמרו השיעמום, הדכדוך, התקיעות, הקיפאון, הדממה, הכל נגמר והלך לבלי שוב.

החגיגה נגמרה והאנשים שבו למאורותיהם, כדי להתאסף בבוקר יום המחרת בכנסייה, אשר לא פתחה את דלתותיה מזה עשר שנים.

בבוקר יום המחרת האנשים התכוננו במרץ לקראת המיסה החגיגית. בשעה שהנשים עסקו בכישול והכנת דברי מתיקה, הגברים שקעו בהכנות לקראת חגיגת קבלת הפנים של הנזירים, הכינו את התופים והחלילים שהוצאו מהמחסנים, הסירו מהם את האבק והתאמנו עליהם שוב.

הפעמונים צילצלו, מודיעים שבקרוב תתחיל המיסה החגיגית. מזג האוויר היה קר והעננים חלשו על המקום. האנשים יצאו מבתיהם שמחים, שופעים תנועה ופעילות, ובעיניהם היה ברק מיוחד שתושבי השכונה לא ראו כמותו מעולם. מעגלי דבקה נוצרו, קבוצה של נערים לבושים בגדי צופים ובידיהם תופים וחלילים הסתדרו בשורות. הנשים והנערות עסקו בהכנת הסעודה ופינת המתוקים, וקישטו את הכנסייה בפרחים, בבדים בצבעים מרהיבים ובנרות.

ברגע שהנזירים נכנסו לחצר הכנסייה בקעו הצהלולים ונשמעו קולות התופים והחלילים. הגברים זינקו אל על בכל כוחם כדי שרגליהם יפגעו בקרקע ויעלו צלילים קצובים וחדים. אך הגיעו הנזירים אל הכנסייה לכנסייה, והנה הפתיעו אותם ידי הנשים במטרי אורז אשר ניתזו על גופיהם כמטרי גשם, מסמלים ברכה ונתינה ומביעים שמחה.

נגנית האורגן מפיקה את מנגינת המזמור הראשון ומודיעה על תחילת המיסה החגיגית, והנזירים נכנסים דרך דלת הכנסייה, פוסעים אל עבר המזבח ומברכים את קהל המתפללים. הנזירים עלו אל במת המזבח והחלו בתפילותיהם לעיניהם של תושבי השכונה הנרגשים, אשר לא שמעו את המזמורים והתפילות הללו מזה זמן רב.

סאמח חש קור עז במהלך המיסה, למרות החמימות שניסו הנזירים להעביר דרך תפילותיהם ודרשותיהם. סאמח החל מתבונן בנזירים בעיון, צפה בתנועותיהם, ברגעי חוסר התנועה שלהם, וחש שבפניהם אין כל הבעה או רגש. הוא חש שהם כמו רובוטים, ממלאים את חובותיהם לאורך המיסה מא' ועד ת', אך ללא כל רגש או תחושה. היה זה דבר שלא פגש בו מעולם בעבר.

ברגע שהסתיימה המיסה החגיגית האנשים התקבצו ליד הכנסייה לכנסייה, שמחים, מוכנים ומזומנים לברך לשלום את הנזירים שהגיעו מעבר לימים, לשוחח עימם ולהציג את בעיותיהם. אולם למרבה ההפתעה הנזירים יצאו ממקום אחר, ולאחר מכן כובו הנרות וננעלו הדלתות בעוד האנשים עומדים ללא תנועה, אובדי עצות. הם עמדו זמן רב ללא תנועה, ללא דברים, ואז חזרו על עקבותיהם ושבו אל מאורותיהם.

בשבוע שלאחר מכן חזר על עצמו אותו הדבר בדיוק על כל פרטיו. השבועות חלפו ואותה התרחשות חזרה על עצמה ללא כל שינוי ראוי לציון, כאילו שאנו צופים באותו סרט באותו אולם, פרט לכך שכל שבוע

סאמח התקדם מעט יותר אל עבר במת המזבח, עד שהגיע למושבים הראשונים העומדים בדיוק מול הבמה. באותו יום סאמח הוכה בתדהמה ממראה עיניו ולא יכול היה לעצור את עצמו מלצעוק, בתוך הכנסייה ובזמן המיסה: "הם עשויים משלג, הכהנים שלנו משלג". שאר המתפללים הביטו בו בפליאה, ואחר כך במיאוס, והמשיכו בתפילותיהם.

איש לא האמין לו, ואף החלו להתייחס אליו כמשוגע שאין להתייחס לדבריו ברצינות. עד שבא יום שבו המתפללים הגיעו לכנסייה כרגיל, והכהנים הנזירים החלו בתפילה, ופתאום, ללא התראה, חשו המתפללים כי חום בלתי רגיל החל עוטף את לבבותיהם במהלך המיסה. אור עז נשלח משמיים ופרץ דרך חלונות הכנסייה, שהוארה באור שמש שלא נראתה בארצם מזה זמן רב. למרות הפליאה של ציבור המתפללים ממה שארע, הכהנים הנזירים המשיכו בתפילותיהם כרגיל כאילו לא קרה דבר. עד שהכהנים החלו נמסים בתוך בגדי הנזירים החומים. הם נמסו אט אט, והבגדים החלו להתקמט עד שקרסו לגמרי על הקרקע וגופיהם של הכהנים נעלמו כליל.

דממה מעוררת אימה שררה במקום. האנשים ניצבו במקומותיהם כאילו סומרו אליהם, והיה מי שאמר כי זה מסימני יום הדין, הגיעה השעה. "אבל המיסה חייבת להימשך", צעק סאמח בכל כולו, והפעם לא הסתכלו עליו כעל משוגע. הם הביטו אלה באלה ולא ידעו מה לעשות, עד שאל עבר הבמה התקדם באיטיות ובצעדים יציבים ובוטחים סלים, בנה של אם עאטף הצולעת. הוא אחז בבגד של אחד הכהנים הנזירים והכניס בו את גופו. המתפללים נעמדו בתדהמה ופחד, ועצמו את עיניהם כדי לא לראות את מה שקורה ומפחד מה שעתיד לקרות. סלים התקדם לפנים, נעמד מול המתפללים והמשיך את התפילה בקול רם.

-סוף-

מתוך קובץ הסיפורים "הקריסה"

אוטוביוגרפיה מקוצרת

עפיף שליוט הוא מחזאי וסופר הכותב סיפורים קצרים. הוא נולד בעיר שפאעמרו/שפרעם בשנת 1962, והשלים תואר ראשון ושני בספרות השוואתית באוניברסיטת חיפה. הוא עוסק בתיאטרון ומאז 1996 מכהן כמנכ"ל ארגון "אלאפק" לתרבות ואמנות בחיפה.